

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Калина Христова Христова
щатен преподавател, департамент „Изящни изкуства“, Нов български университет

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „професор“
на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“

по област на висше образование 8. Изкуства

професионално направление 8.2 Изобразително изкуство (Живопис и цветознание)

В конкурса за „професор“, обявен в Държавен вестник, бр.96 от 20.11.2018 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра Естетическо възпитание към факултет Педагогически факултет, като кандидат участва доц. д-р Даниела Тодорова Маркова от Педагогически факултет, ПУ „Паисий Хилендарски“.

1. Общо представяне на процедурата и кандидата

Конкурсът своевременно е обявен в ДВ бр. 96 от 10.11.2018 г. и в интернет-страница на Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“, като е обезпечен с изискваните от закона часове лекции и упражнения по живопис, цветознание и методика на изобразителното изкуство. Единственият кандидат в него доц д-р Даниела Тодорова Маркова.

Доц. д-р Даниела Тодорова Маркова е завършила магистърската си степен през 1987 г. в Художествена Академия „Николай Павлович“, гр. София. През същата година започва преподавателската си дейност като хоноруван преподавател по Теория и методика на изобразителното изкуство в Педагогически факултет на ПУ „Паисий Хилендарски“, а през 1999 г. защитава дисертация в същото направление. От 2003 г. е доцент по методика на обучението (Теория и методика на изобразителното изкуство).

За периода 2008-2011 г. е зам.-декан по учебната работа в Педагогически факултет, което е признание не само за нейната преподавателска и изследователска дейност, но и уменията ѝ в решаване на редица административни задачи. В подкрепа на това твърдение е справка за административна дейност и участия в акредитационни процедури. От 2008 г. до днес доц. д-р Даниела Тодорова Маркова е Председател на Комисията по качеството на образованието в ПФ, а от 2018 г. е член на Университетска комисия по оценяване и акредитация. За периода 2006-2018 г. е взела участие в 22 акредитационни процедури и в комисии по акредитация за изготвяне на доклади самооценка, което е още едно доказателство

за нейната академична ангажираност и професионално отношение към качеството на програмите и тяхното съдържание.

Тази административна натовареност не спира кандидата да развива личните си научно-изследователски цели, свързани тясно с преподавателската ѝ дейност. Впечатляват ме количествените измерения на нейните научни изследвания за разглеждания период от придобиването на научното звание „доцент“ до настоящата ѝ кандидатура в конкурса за „професор“. За този наистина не кратък период, натоварен по отношение на лекционна и административна заетост, доц. д-р Даниела Тодорова Маркова е успяла да реализира наистина впечатляващ брой научни публикации: статии и доклади, учебници и учебни помагала за студенти, учебници и учебни помагала за обучение по изобразително изкуство в начален етап на средни основни училища и за детски градини, както и книги за учителя за обучение по изобразително изкуство в начален етап на родни основни училища и в детски градини.

Доц. д-р Даниела Тодорова Маркова е член на Съюза на учените в България, член на ДПХ – Дружество на пловдивските художници, като за периода 2012-2014 г. е член на Управителния съвет на дружеството, член е и на „Група Цвят – България“.

2. Обща характеристика на дейността на кандидата

Творческата и научноизследователска дейност на доц. д-р Даниела Маркова очертават ясно една логична последователност в овладяването и задълбоченото анализиране на методиката на обучението по изобразително изкуство, разгледано през призмата на конкретни научни парадигми, задоволяващо нуждите на обучаващи се и обучители, за студенти и учители. Прегледът на преподавателската дейност на кандидата потвърждава, че тя е изцяло свързана с темата на конкурса, обявен от Пловдивския университет. Необходимо е също така да се отбележи, че научните интереси на кандидата съвпадат с областта на конкурса, което е предпоставка за успешно развитие на съответното направление в Педагогическия факултет на Пловдивския университет.

В конкурса за професор доц. д-р Даниела Маркова се представя с общо 57 публикувани труда, 42 самостоятелни и 15 в съавторство. От тях 4 самостоятелни книги, от които 2 монографии: ДИАГНОСТИЧНИ ВЪЗМОЖНОСТИ НА ДЕТСКАТА РИСУНКА. „Веда Словена – ЖГ“, София, 2005; ИЗКУСТВОТО ДА ВИЖДАШ. „Изток-Запад“, София, 2019; 40 научни публикации /30 самостоятелни; 10 – в съавторство.

Доц. д-р Даниела Маркова твори в областта на живописата, рисунката и декоративното изкуство. Участва в национални и международни изложби, като има две самостоятелни изложби.

Обемът на научната продукция отговаря и дори надхвърля съответните административни изисквания за участие в конкурс за „професор” и очертава една актуална област за теоретико-приложни изследвания в областта на методиката на обучението по изобразително изкуство.

Ще спра вниманието ви върху монографията „Изкуството да виждаш”, която според мен, без да омаловажавам качествата на другото издание, има безспорен научен принос. Монографията представлява цялостно и задълбочено изследване на феномена на виждането, разгледан в различни контексти, добавяйки нови аспекти към разглеждането на проблема. Предложена е нова концепция за трансцендентността на виждането и променените състояния на съзнанието, в която се включва и творческото.

Трябва да призная, че намирам цялото изследване за смело, заради провокативния характер на темата и смятам, че доц. д-р Даниела Маркова е успяла да *разбие* някои социални стереотипи чрез погледа ѝ към връзката между творческото и мистично състояние на съзнанието. Монографията може да се характеризира като научно изследване с интердисциплинарен характер, защото разглежда даден проблем през призмата на различни теории и парадигми. Бих си позволила да определя монографията като опит за „смяна на гледната точка“, както авторката е озглавила една от главите в изследването си.

Съвременният начин на живот и културна среда изискват от творческите личности изключително динамично превключване между теми, формати, изразни средства и материали, което е невъзможно без т. нар. смяна на гледната точка, без приближаването и отдалечаването от даден *проблем* или обекта на съзерцание. В този смисъл монографията би могла да има освен научен принос, също така и практико-приложен, като се използва за основа за изграждане на система от упражнения за смяна на гледната точка по различни учебни дисциплини в обучението по изобразително изкуство. Упражнения, които да държат будно въображението на творческите личности и изучаващите най-вече специалности в областта на изобразителното изкуство.

Цялостният преглед на представената за становище научна и творческата продукция на доц. д-р Даниела Маркова позволява да се направи извод, че авторката не само допълва редица теоретико-приложни аспекти на методическото и педагогическо обучение, но и разработва нови виждания, предлагащи ни „поглед отвъд границите“ на ординерните схващания и убеждения, съответстващи на изградения и удобен за обяснение модел.

Нямам критични забележки и препоръки.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В заключение искам да изразя своето дълбоко убеждение, че очертаните реални приноси в творчеството и научноизследователска дейност на доц. д-р Даниела Тодорова Маркова, както и извършваната от нея преподавателска дейност, отговарят на областта и професионалното направление на обявения конкурс и призовавам уважаемите членове на научното жури да подкрепи кандидатурата и да предложим пред Научния съвет на Педагогическия факултет на Пловдивския университет доц. д-р Даниела Тодорова Маркова да бъде избрана за професор в Пловдивския университет по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство (Живопис и цветознание).

30.04.2019 г.

Изготвил становището:

(доц. д-р Калина Христова)